

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania D. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Gdańsku z udziałem P.C., J. B., D. F., M. Ż.

o ustalenie obowiązku podlegania ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych w stosunku do P. C., J. B., D. F., M. Ż., po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 20 marca 2024 r., skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 21 lutego 2023 r., sygn. akt III AUa 297/21,

odrzuca skargę kasacyjną.

[SOP]

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku, na podstawie art. 83 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.), art. 11 ust. 3a i art. 13 ust. 1b (i) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2014 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego ((Dz.U.UE.L.2004.166.1 ze zm.), art. 14 ust. 5, 5b, 8 oraz art. 19 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia

16 września 2009 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE.L.2009.284.1 ze zm.; dalej rozporządzenie nr 987/2009), stwierdził, że z P.C., J.B., D.F. i M.Ž., zgłoszeni do ubezpieczeń jako pracownicy przez płatnika składek D. sp. z o.o. w G., nie podlegają polskiemu ustawodawstwu w okresach zatrudnienia. Jednocześnie Zakład uchylił „zaświadczenie A1 o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” wystawione dla wyżej wymienionych ubezpieczonych.

Sąd Okręgowy w Gdańsku, wyrokiem z 15 grudnia 2020 r., oddalił odwołania płatnika składek D. sp. z o.o. od powyższych decyzji (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt II).

Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z dnia 21 lutego 2023 r., uchylił punkt I. zaskarżonego wyroku oraz poprzedzające go decyzje i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu oraz zmienił punkt II. zaskarżonego wyroku w zakresie kosztów postępowania przed Sądem pierwszej instancji, a także orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Gdańsku wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości i opierając skargę na podstawie z art. 398³ § 1 i 2 k.p.c.

Organ rentowy zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, tj. art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c., art. 316 § 1 k.p.c., art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. (przez jego pominięcie i niezastosowanie w niniejszej sprawie), art. 477¹⁴ § 2¹ k.p.c. (przez jego niewłaściwe zastosowanie), przez bezzasadne przyjęcie (wbrew wzorcowo przeprowadzonego postępowania dowodowego przez Sąd pierwszej instancji), że organ rentowy bez przeprowadzenia procedury koordynacji zabezpieczenia społecznego z art. 16 ust. 4 rozporządzenia nr 987/2009, nie był władny samodzielnie rozstrzygnąć o niepodleganiu polskiemu systemowi ubezpieczeń w sytuacji, gdy procedura ta została zachowana w sprawie, bowiem doszło do poinformowania właściwej instytucji francuskiej oraz właściwej instytucji belgijskiej o ustaleniach organu rentowego, nadto upłynął (co Sąd pierwszej

instancji przyjął i sam ustalił, a czego Sąd drugiej instancji nie zauważył lub, pomijając, nie chciał zauważyć) wynikający z art. 16 ust. 3 rozporządzenia nr 987/2009 dwumiesięczny termin na zgłoszenie przez instytucję zagraniczną zastrzeżeń pod adresem ustaleń polskiego organu i zastrzeżenia takie nie zostały zgłoszone, a więc w dacie wydawania zaskarżonego wyroku stwierdzić należało zachowanie wymaganych w opisywanej sytuacji procedur, wynikających z rozporządzenia numer 987/2009;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, przez jego błędną wykładnię uwidaczniającą się uznaniem, że organ rentowy nie zastosował w toku swojego postępowania właściwej procedury ustalenia tymczasowego ustawodawstwa oraz nie kontaktował się z właściwą zagraniczną instytucją ubezpieczeniową - francuską i belgijską.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, albowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 394¹ § 1¹ k.p.c. na kasatoryjne orzeczenie sądu drugiej instancji przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, a nie skarga kasacyjna. Tymczasem organ rentowy wniósł od tego rodzaju wyroku skargę kasacyjną, a więc środek zaskarżenia, który jest niedopuszczalny.

Równocześnie stwierdzić należy, że ze względu na legitymowanie się przez pełnomocnika organu rentowego statusem prawnym profesjonalnego pełnomocnika procesowego, którego powinnością jest znać zasady i środki zaskarżania orzeczeń sądowych, nie było podstaw i uzasadnienia prawnego do potraktowania sporządzonej i wniesionej przez niego skargi kasacyjnej jako zażalenia (do przyjęcia, że nastąpiło mylne oznaczenie środka odwoławczego, zważywszy także na termin wniesienia tego pisma procesowego). Skarga kasacyjna i zażalenie są bowiem odrębnymi środkami odwoławczymi, opartymi na odmiennych zasadach ustrojowych i regulowanymi odmiennymi przepisami (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 sierpnia 1998 r., II CZ 71/98, OSNC 1998 nr 12, poz. 226;

z dnia 18 marca 2005 r., III CZ 25/05, LEX nr 603424; dnia 13 października 2005 r., IV 89/05, LEX nr 186913 oraz z dnia 25 lutego 2016 r., III CZ 4/16, LEX nr 2023162). Poza tym omawiane pismo procesowe zawiera elementy konstrukcyjne charakterystyczne wyłącznie dla skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 i 2 k.p.c.), a więc z treści wniesionego pisma wynika jednoznacznie intencja zaskarżenia kasatoryjnego wyroku Sądu drugiej instancji skargą kasacyjną – wbrew treści art. 394¹ § 1¹ k.p.c.

W związku z powyższym wniesiona przez organ rentowy skarga kasacyjna podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. jako niedopuszczalna.

[az]

[ms]